

Sisukord

Indikaatori „Veterinaarkulud“ analüüs.....	3
Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2020. aastal.....	3
Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüübiti 2015. – 2020. aastal.....	6
Kokkuvõte.....	7
Lisa 1. Veterinaarkulud loomühiku kohta LHT taotlenud ja mittetaotlenud ettevõtetes tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2020. a. kohta.....	8

Jooniste loetelu

Joonis 1. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes, 2020.....	4
Joonis 2. Veterinaarkulud piimakasvatuse, lihaisekasvatuse ja piima- ning lihaisekasvatuse (koos) tootmistüübi ettevõtetes, 2020.....	5
Joonis 3. Veterinaarkulud lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes, 2020.....	6
Joonis 4. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes 2015 - 2020. aastal.	7

Tabelite loetelu

Tabel 1. Veterinaarkulude analüüsis kasutatud suurusgrupid loomade arvu alusel.....	8
Tabel 2. Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide lõikes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)	8
Tabel 3. Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide lõikes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)	8
Tabel 4. Veterinaarkulud loomühiku kohta piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)	9
Tabel 5. Veterinaarkulud loomühiku kohta piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)	9
Tabel 6. Veterinaarkulud loomühiku kohta lihaisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)	10
Tabel 7. Veterinaarkulud loomühiku kohta lihaisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted).....	10
Tabel 8. Veterinaarkulud loomühiku kohta piima- ja lihaisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted).....	11
Tabel 9. Veterinaarkulud loomühiku kohta piima- ja lihaisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted).....	11
Tabel 10. Veterinaarkulud loomühiku kohta lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted).....	12
Tabel 11. Veterinaarkulud loomühiku kohta lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted).....	12

Lisade loetelu

Lisa 1. Veterinaarkulud loomühiku kohta LHT taotlenud ja mittetaotlenud ettevõtetes tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2020. a. kohta.....	8
---	---

Kasutatud kirjanduse loetelu

PMK, 2021a. Eesti maaelu arengukava 2014-2020 4. ja 5. prioriteedi meetmete ja 3. prioriteedi loomade heaolu meetme hindamisaruanne 2020. aasta kohta, 197 lk. Allikas: https://pmk.agri.ee/sites/default/files/inline-files/Aruanne_meetmed_2021_08.06.2021_0.pdf

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

Indikaatori „Veterinaarkulud“ analüüs

MAK 2014–2020 meetme „Loomade heaolu“ eesmärgiks on tõsta loomakasvatajate teadlikkust loomade heaolust ja toetada põllumajandustootjaid, kes täidavad loomade heaolu kõrgemaid nõudeid, parandades sellega loomade heaolu ja tervist ning tagades neile loomuomasemad pidamistingimused. Eesmärkide jälgimiseks on võetud kasutusele indikaator „veterinaarkulud“, mille analüüsiobjektiks on veterinaartasude ja ravimitega seotud kulud keskmiselt ühe loomühiku kohta. Veterinaarkulu sisaldab nii ravimeid, veterinaararsti visiiti, konsultatsiooni jmt, mida loomakasvataja arvestab ettevõttes sellesse kululiiki. Veterinaarkulusid analüüsiti loomühiku kohta nii tootmistüüpide (piimatootmine, lihavesikasvatus, piima- ja lihavesikasvatus, lamba- ja kitsekasvatus, sea- ja linnukasvatus) kui ka suurusgruppide lõikes.

Veterinaarkulud loomühiku kohta loomade heaolu toetuse taotlenud tootjate tulemusi (edaspidi LHT taotlejad) analüüsiti tootmistüüpide (piimatootmine, lihavesikasvatus, piima- ja lihavesikasvatus, lamba- ja kitsekasvatus, sea- ja linnukasvatus) ja suurusgruppide lõikes. Erinevuste hindamiseks on lisaks LHT taotlejate tulemustele välja toodud ka nende ettevõtete tulemused, kes seda toetust 2020. aastal ei taotlenud (edaspidi LHT mittetaotlejad), kuid kes vastasid loomade heaolu toetuse saamise tingimustele (kellel oli loomi vähemalt 2 loomühiku ulatuses või vähemalt 50 munakana ning nende loomade kohta ei ole taotletud mahepõllumajandusliku tootmise toetust või kes ei ole kantud mahepõllumajanduse registrisse mahepõllumajanduslikult peetavate loomadena).

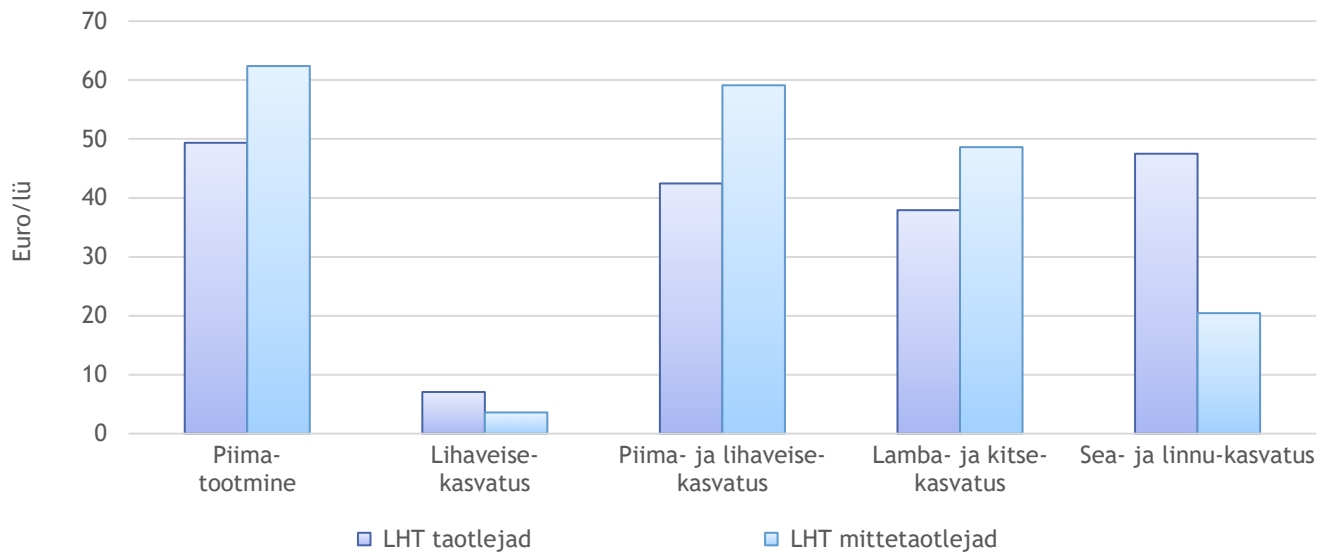
Analüüsi metoodika on esitatud [veterinaarkulude analüüsi metoodika dokumendis](#). Andmete konfidentsiaalsuse tagamiseks on FADNi andmete kasutamisel minimaalne grupi suurus andmete avalikustamiseks vähemalt viis ettevõtet ning kui mõnes suurusgrupis oli nende aastate jooksul valimis vähem kui viis ettevõtet, siis ei saanud vastava suurusgrupi tulemusi avaldada. Analüüsi kaasatud ettevõtete arv, põllumajandustootjate esindatus ja loomade arvu alusel suurusgruppidesse jagunemine on toodud Lisa 1.

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2020. aastal

Loomühiku kohta arvestatuna olid LHT taotlejatel veterinaarkulud 2020. aastal kõige suuremad piimatootjatel – 49 euro/lü (2019. aastal 49 euro/lü, 2018. aastal 47 euro/lü, 2017. aastal 44 euro/lü, 2016. aastal 39 euro/lü) (Joonis 1). Üldiselt olid LHT taotlejatel veterinaarkulud mõnevõrra väiksemad võrreldes LHT mittetaotlejatega v.a lihavesikasvatajatel ning sea- ja linnukasvatajatel. Näiteks olid LHT toetust taotlenud piimatootjatel veterinaarkulud 49 euro/lü ja LHT mittetaotlejatel 62 euro/lü. Veterinaarkulud loomühiku kohta arvestatuna olid suuremad LHT mittetaotlenud lamba- ja kitsekasvatajatel võrreldes LHT taotlejatega (vastavalt 49 euro/lü ja 38 euro/lü).

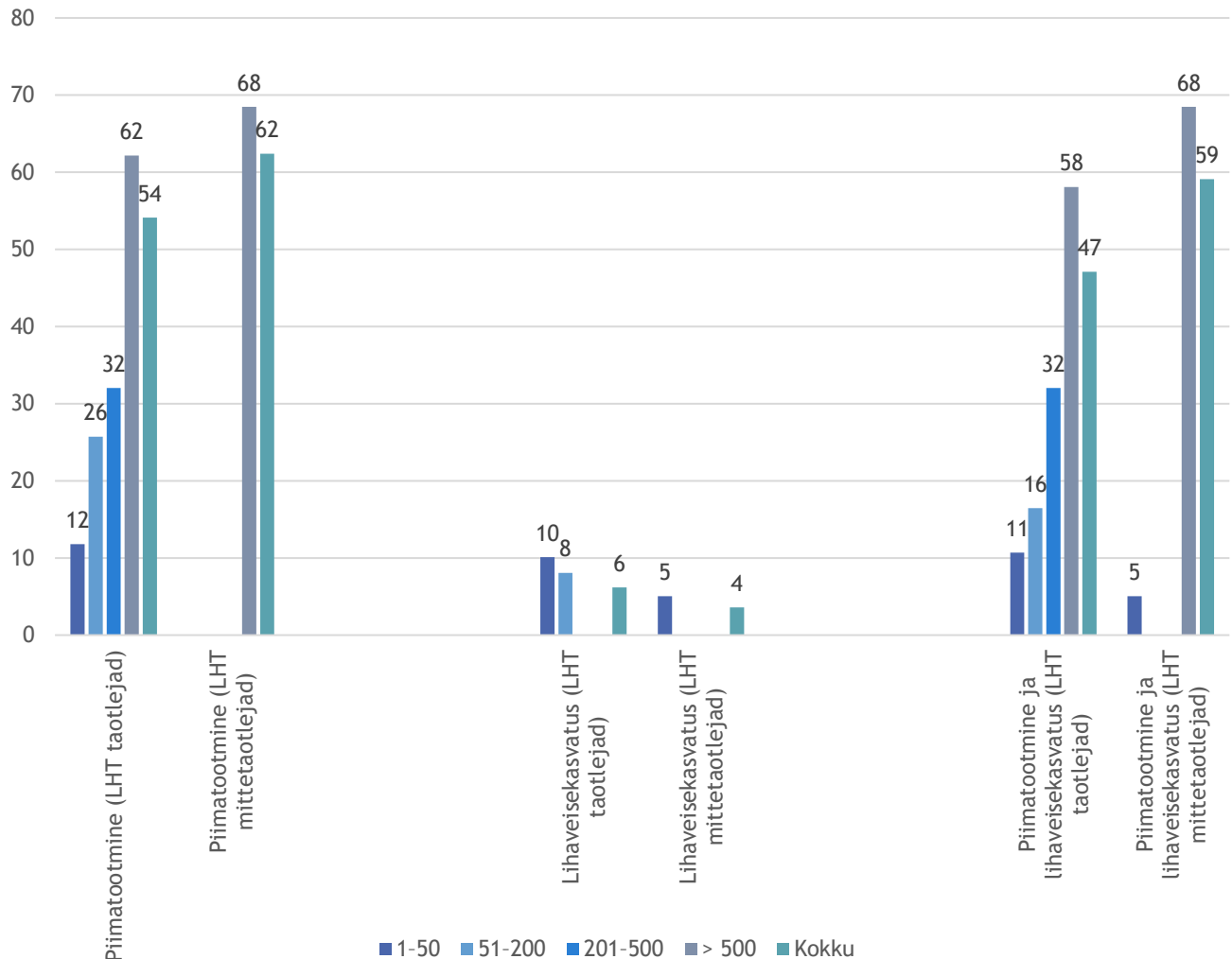

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

Joonis 1. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes, 2020

Piimatootjate grupis (veiste arvu järgi grupeerituna) võib täheldada, ning seda nii LHT taotlejate kui ka LHT mittetaotlejate puhul, et mida suurem piimatootmisettevõtte, seda suuremad on veterinaarkulud loomühiku kohta – kui LHT taotlenud kõige väiksema piimatootjate grupis oli see näitaja 12 euro/lü, siis kõige suuremate piimatootjate grupis olid veterinaarkulud 62 euro/lü (Joonis 2). Samuti saab järeldada, et kõige suuremate piimatootjate gruppides olid veterinaarkulud loomühiku kohta LHT taotlenud piimatootjatel mõnevõrra väiksemad võrreldes LHT mittetaotlejatega.

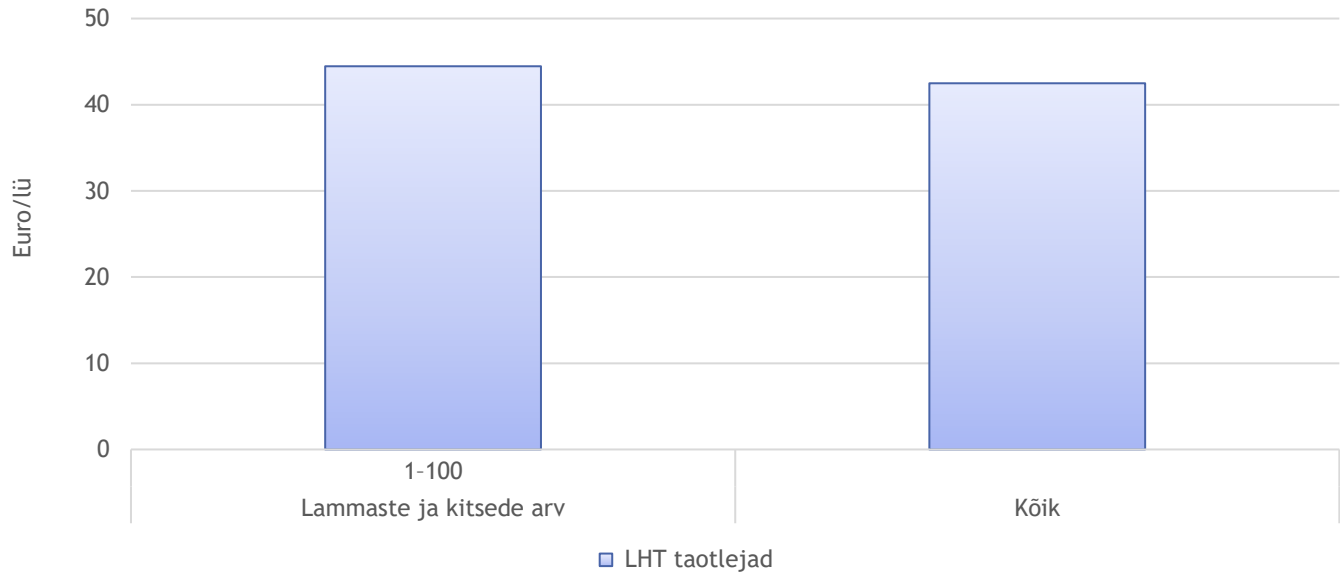
Joonis 2. Veterinaarkulud piimakasvatuse, lihaveisekasvatuse ja piima- ning lihaveisekasvatuse (koos) tootmistüübi ettevõtetes, 2020

Lihaveisekasvatuse ettevõtete grupeerimisel veiste arvu järgi ilmnes, et veterinaarkulud loomühiku kohta ei erine oluliselt – kui väiketootjatel oli see näitaja vahemikus 5–10 euro/lü, siis suurimate LHT taotlenud ettevõtete grupis oli veterinaarkulud loomühiku kohta 8 euro/lü. Võrreldes LHT taotlejate ning LHT mittetaotlejate lihaveisekasvatuse ettevõtete veterinaarkulusid loomühiku kohta, selgus et LHT taotlejatel olid need kulud keskmiselt mõnevõrra suuremad võrreldes LHT mittetaotlejatega.

Veiste arvu järgi grupeerides olid veterinaarkulud loomühiku kohta kõige suuremad piima- ja lihaveisekasvatuse tootjate grupis kel oli rohkem kui 500 veist, kus veterinaarkulud loomühiku kohta ulatusid 68 euro/lü (vt joonis 15). Võrreldes LHT taotlejate ning LHT mittetaotlejate piima- ja lihaveisekasvatuse ettevõtete veterinaarkulusid loomühiku kohta, selgus et LHT taotlejatel olid need kulud keskmiselt mõnevõrra väiksemad võrreldes LHT mittetaotlejatega.

LHT taotlenud lamba- ja kitsekasvatuse ettevõtete veterinaarkulusid loomühiku kohta moodustasid 2020. aastal 42 euro/lü (Joonis 3).

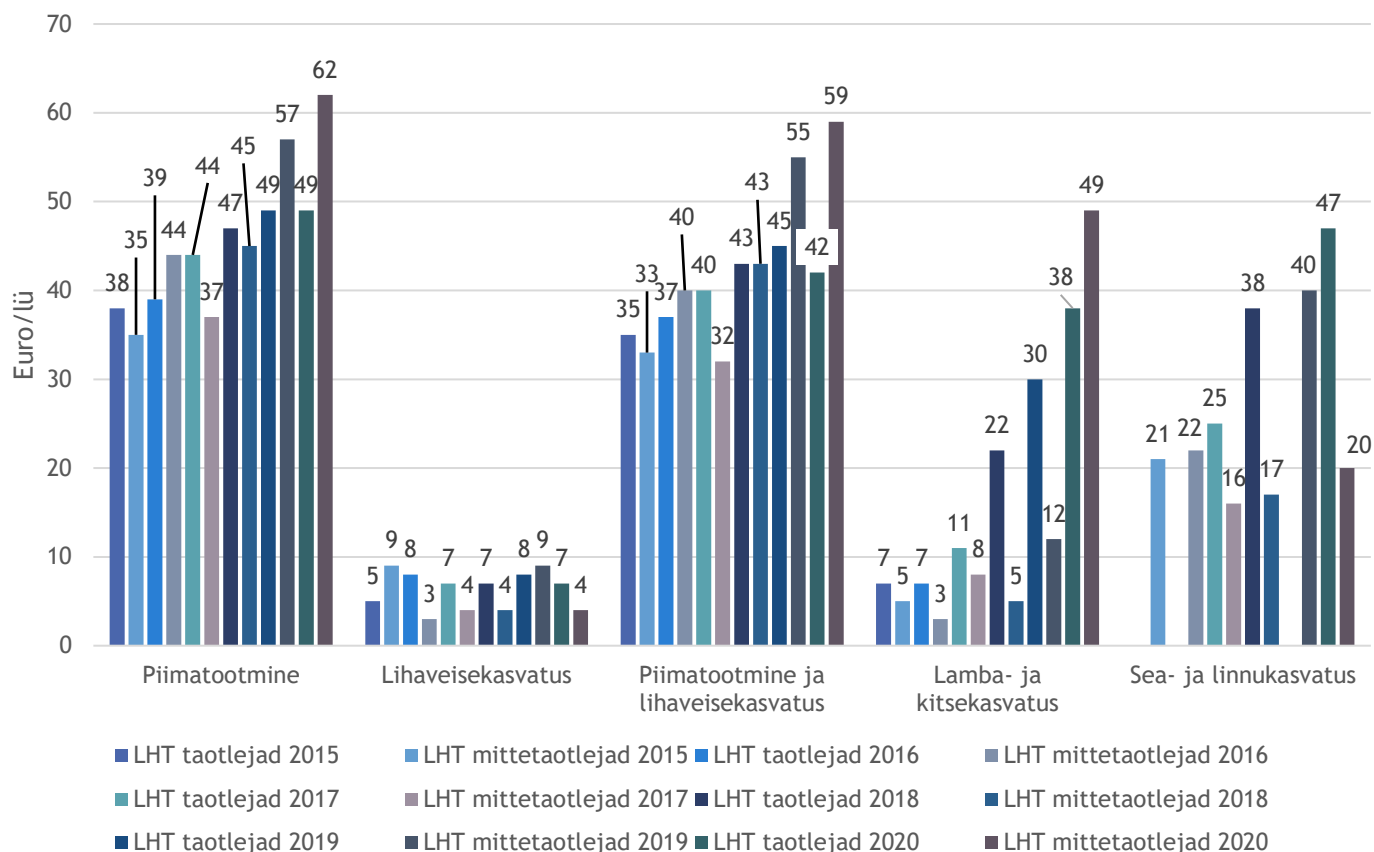
Joonis 3. Veterinaarkulud lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes, 2020

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüübiti 2015. – 2020. aastal

Loomühiku kohta keskmiselt arvestatuna olid LHT taotlejatel veterinaarkulud 2019. aastal kõige suuremad LHT mittetaotlenud piimatootjatel 62 €/lü, (LHT taotlejatel 49€/lü) (Joonis 4). LHT taotlenud lihavesikasvatajatel on olnud veterinaarkulud kõigil vaatlusalustel aastatel 5-8 €/lü, LHT mittetaotlejatel 3-9 €/lü. LHT taotlenud lamba- ja kitsekasvatajatel on veterinaarkulud aasta aastalt suurenenud, kui 2015. aastal oli see 7 €/lü, siis 2020. aastal lausa 38 €/lü kohta. LHT mittetaotlejatest lamba- ja kitsekasvatajatel on veterinaarkulu jäänud varasemalt vahemikku 3-12 €/lü kuid 2020. aastal kerkis 49 €/lü. Samuti on sea- ja linnukasvatuse tootmistüübis veterinaarkulud alates 2015. aastast suurenenud.

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

Joonis 4. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes 2015 - 2020. aastal (PMK, 2021a)

Kokkuvõte

- Loomühiku kohta arvestatuna olid LHT taotlejatel veterinaarkulud 2020. aastal kõige suuremad piimatootjatel – 49 euro/lü. Üldiselt olid LHT taotlejatel veterinaarkulud mõnevõrra väiksemad võrreldes LHT mittetaotlejatega v.a lihaveisekasvatajatel ning sea- ja linnukasvatajatel. Näiteks olid LHT toetust taotlenud piimatootjatel veterinaarkulud 49 euro/lü ja LHT mittetaotlejatel 62 euro/lü. Veterinaarkulud loomühiku kohta arvestatuna olid suuremad LHT mittetaotlenud lamba- ja kitsekasvatajatel võrreldes LHT taotlejatega (vastavalt 49 euro/lü ja 38 euro/lü).

Lisa 1. Veterinaarkulud loomühiku kohta LHT taotlenud ja mittetaotlenud ettevõtetes tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2020. a. kohta

Tabel 1. Veterinaarkulude analüüsis kasutatud suurusgrupid loomade arvu alusel

Suurus-grupp	Loomade arv	
	Veised	Lambad ja kitsed
1	1–50	1–100
2	51–200	101–500
3	201–500	>500
4	>500	

Tabel 2. Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide lõikes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)

	Piima- tootmine	Lihaveise- kasvatus	Piima- ja lihaveise- kasvatus	Lamba- ja kitse- kasvatus	Sea- ja linnu- kasvatus
Esindatud põllumajandustootjad	274	284	557	140	17
Ettevõtete arv valimis	72	31	103	12	12
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	433.2	92.9	259.9	39.0	54.4
Kokku loomühikuid – lü	291.0	47.9	167.2	18.3	1 177.9
veised – lü	290.2	47.9	166.8	11.1	
lambad ja kitsed – lü	0.0		0.0	7.1	
sead – lü					1 106.2
munakanad – lü	0.8	0.0	0.4	0.1	71.7
Veterinaarkulud – euro	15 746	295	7 879	778	61 023
Veterinaarkulud, euro/lü	54	6	47	42	52

Tabel 3. Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide lõikes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)

	Piima- tootmine	Lihaveise- kasvatus	Piima- ja lihaveise- kasvatus	Lamba- ja kitse- kasvatus	Sea- ja linnu- kasvatus
Esindatud põllumajandustootjad	56	79	135	43	27
Ettevõtete arv valimis	18	6	24	2	8
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	634.1	76.3	306.9	12.6	0.1
Kokku loomühikuid – lü	530.6	22.0	232.3	7.4	455.6
veised – lü	530.6	22.0	232.3	0.6	
lambad ja kitsed – lü				6.8	
sead – lü					455.6
munakanad – lü					
Veterinaarkulud – euro	33 098	79	13 732	361	9 317
Veterinaarkulud, euro/lü	62	4	59	49	20

Tabel 4. Veterinaarkulud loomühiku kohta piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)

	Veiste arv				Kõik
	1–50	51–200	201–500	> 5000	
Esindatud põllumajandustootjad	135	50	42	56	284
Ettevõtete arv valimis	18	18	11	26	73
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	36.6	165.2	327.6	1 639.4	418.7
Kokku loomühikuid – lü	14.7	100.9	279.6	1 085.3	280.4
veised – lü	14.6	100.9	279.6	1 081.6	279.6
lambad ja kitsed – lü	0.0				0.0
sead – lü					
munakanad – lü	0.0			3.8	0.8
Veterinaarkulud – euro	173	2 596	8 955	67 449	15 172
Veterinaarkulud, euro/lü	12	26	32	62	54

Tabel 5. Veterinaarkulud loomühiku kohta piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)

	Veiste arv				Kõik
	1–50	51–200	201–500	> 5000	
Esindatud põllumajandustootjad		17	16	23	56
Ettevõtete arv valimis		3	4	11	18
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha				1 130.3	634.1
Kokku loomühikuid – lü				989.7	530.6
veised – lü				989.7	530.6
lambad ja kitsed – lü					
sead – lü					
munakanad – lü					
Veterinaarkulud – euro				67 766	33 098
Veterinaarkulud, euro/lü				68	62

Tabel 6. Veterinaarkulud loomühiku kohta lihaveisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)

	Veiste arv				Kõik
	1–50	51–200	201–500	> 5000	
Esindatud põllumajandustootjad	202	72		10	284
Ettevõtete arv valimis	19	11		1	31
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	43.4	150.4			92.9
Kokku loomühikuid – lü	18.4	77.9			47.9
veised – lü	18.4	77.9			47.9
lambad ja kitsed – lü					
sead – lü					
munakanad – lü	0.0				0.0
Veterinaarkulud – euro	186	628			295
Veterinaarkulud, euro/lü	10	8			6

Tabel 7. Veterinaarkulud loomühiku kohta lihaveisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)

	Veiste arv				Kõik
	1–50	51–200	201–500	> 5000	
Esindatud põllumajandustootjad	74	5			79
Ettevõtete arv valimis	5	1			6
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	57.1				76.3
Kokku loomühikuid – lü	15.4				22.0
veised – lü	15.4				22.0
lambad ja kitsed – lü					
sead – lü					
munakanad – lü					
Veterinaarkulud – euro	77				79
Veterinaarkulud, euro/lü	5				4

Tabel 8. Veterinaarkulud loomühiku kohta piima- ja lihavede kasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)

	Veiste arv				Kõik
	1–50	51–200	201–500	> 5000	
Esindatud põllumajandustootjad	337	122	42	66	568
Ettevõtete arv valimis	37	29	11	27	104
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	40.7	156.5	327.6	1 493.8	255.8
Kokku loomühikuid – lü	16.9	87.3	279.6	985.7	164.2
veised – lü	16.9	87.3	279.6	982.5	163.8
lambad ja kitsed – lü	0.0				0.0
sead – lü					
munakanad – lü	0.0			3.2	0.4
Veterinaarkulud – euro	181	1 438	8 955	57 245	7 735
Veterinaarkulud, euro/lü	11	16	32	58	47

Tabel 9. Veterinaarkulud loomühiku kohta piima- ja lihavede kasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)

	Veiste arv				Kõik
	1–50	51–200	201–500	> 5000	
Esindatud põllumajandustootjad	74	22	16	23	135
Ettevõtete arv valimis	5	4	4	11	24
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	57.1			1 130.3	306.9
Kokku loomühikuid – lü	15.4			989.7	232.3
veised – lü	15.4			989.7	232.3
lambad ja kitsed – lü					
sead – lü					
munakanad – lü					
Veterinaarkulud – euro	77			67 766	13 732
Veterinaarkulud, euro/lü	5			68	59

Tabel 10. Veterinaarkulud loomühiku kohta lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)

	Lammaste ja kitse arv		Kõik
	1–100	101–500	
Esindatud põllumajandustootjad	134	6	140
Ettevõtete arv valimis	11	1	12
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha	38.4		39.0
Kokku loomühikuid – lü	18.2		18.3
veised – lü	11.6		11.1
lambad ja kitsed – lü	6.5		7.1
sead – lü			
munakanad – lü	0.1		0.1
Veterinaarkulud – euro	811		778
Veterinaarkulud, euro/lü	44		42

Tabel 11. Veterinaarkulud loomühiku kohta lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2020 (Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)

	Lammaste ja kitse arv		Kõik
	1–100	101–500	
Esindatud põllumajandustootjad	70	70	70
Ettevõtete arv valimis	3	3	3
Kasutatav põllumajandusmaa kokku – ha			
Kokku loomühikuid – lü			
veised – lü			
lambad ja kitsed – lü			
sead – lü			
munakanad – lü			
Veterinaarkulud – euro			
Veterinaarkulud, euro/lü			